

Beata Jasiak

bjasiak@wbp.wroc.pl

Marta Wokan

mwokan@wbp.wroc.pl

Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu

Biblioteczne ABC. Słów kilka o projekcie edukacyjnym dla początkujących w zawodzie bibliotekarza

Kim jest współczesny bibliotekarz? Czym się zajmuje? Jakie posiada kompetencje i wreszcie dlaczego wybrał pracę w bibliotece? Takie pytania nasuwają się nam, gdy analizujemy sprawozdania z działalności bibliotek publicznych, śledzimy ich social media lub obserwujemy „na żywo” wizytowane biblioteki.

Ustawa o deregulacji zawodów z 2013 r. spowodowała, że do bibliotek publicznych coraz częściej trafiają ludzie przypadkowi, bez zawodowego przygotowania, dla których główną przyczyną wyboru takiego zawodu jest marzenie o spokojnej i cichej pracy, w której będą mogli czytać książki. Z analizy posiadanych danych wynika, że na koniec roku 2021 ponad 27% bibliotekarzy zatrudnionych w dolnośląskich bibliotekach nie ma wykształcenia kierunkowego, a z każdym rokiem liczba ta będzie rosła. Jednocześnie dostrzegamy ustawiczną potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach, kursach czy seminariach (tylko 11% placówek bibliotecznych nie wykazało w 2021 roku żadnej aktywności szkoleniowej).

Zanim zdecydowaliśmy się na organizację projektu edukacyjnego, przeprowadziliśmy wstępne rozpoznanie w zakresie gotowości uczestnictwa w zaplanowanych działaniach. Liczba potwierdzonych deklaracji przerosła nasze oczekiwania. Na wysokie zainteresowanie szkoleniami wpływ zapewne miała planowana forma ich prowadzenia, czyli możliwość zdalnego uczestnictwa w projekcie, co wiąże się z oszczędnością czasu, pieniędzy i komfortem odbioru, bez „wychodzenia z domu czy pracy”. Tak powstał plan organizacji szkoleń dla „terminujących” w bibliotece pod nazwą *Biblioteczne ABC. Wprowadzenie do pracy w zawodzie bibliotekarza*. Jako biblioteka wojewódzka nie jesteśmy w tym działaniu osamotnieni. W wielu podobnych placówkach prowadzone są kursy przysposabiające do zawodu, szkolenia wstępne, stanowiskowe, wykłady tematyczne.

Nasz projekt skierowaliśmy do pracowników bibliotek publicznych województwa dolnośląskiego nieposiadających wykształcenia bibliotekarskiego, zatrudnionych na umowę o pracę i pracujących w bibliotece nie dłużej niż trzy lata. Założyliśmy, że uczestnicy zdobędą podstawową wiedzę z zakresu bibliotekarstwa. Poznają różne formy działań instytucji kultury oraz zasady funkcjonowania i organizacji bibliotek w Polsce. Wykłady wprowadzają zatem podstawową terminologię, porządkują wiedzę ogólną, uwzględniają zagadnienie prawne

i organizacyjne dotyczące bibliotek oraz prezentują doświadczenia własne osób na co dzień mierzących się z warsztatem bibliotekarza.

Spotkania realizowane były online w oparciu o platformę Microsoft Teams. Każdy wykład kończył mini test sprawdzający wiedzę uczestników lub, w przypadku szkolenia dotyczącego technologii, samodzielnie wykonanym projektem z wykorzystaniem narzędzi dostępnych w sieci.

Szkolenia uwzględniają następujące obszary tematyczne:

1. Podstawy wiedzy o bibliotece. Biblioteka w systemie kultury.
2. Zasoby biblioteki. Wstęp do gromadzenia i opracowania zbiorów.
3. Sprawozdawczość i statystyka bibliotek.
4. Udostępnianie zasobów.
5. Warsztat informacyjny bibliotekarza.
6. Formy działalności edukacyjnej i kulturalnej. Animacja w bibliotece.
7. Współczesny rynek wydawniczy.
8. Literatura dla dzieci i młodzieży.
9. Technologie w pracy bibliotekarza.

Działanie realizujemy przy zaangażowaniu pracowników Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu. Obecnie zakończyliśmy I edycję programu, w której wzięło udział ponad 40 osób. W maju tego roku chcielibyśmy zaprosić wszystkich uczestników do Wrocławia na podsumowujące spotkanie, które będzie okazją do bezpośredniego kontaktu, rozmowy oraz wręczenia zaświadczeń potwierdzających uczestnictwo w cyklu szkoleniowym. Już w kwietniu 2022 roku ruszamy z II edycją projektu.

Zależy nam, aby budować świadomość złożoności i wieloaspektowości zawodu oraz roli, jaką pełni bibliotekarz w społeczeństwie. Chcemy wpłynąć na zmianę jego postrzegania zarówno w otoczeniu społecznym, jak i wśród samych bibliotekarzy. Projekt *Biblioteczne ABC* pozwala pośrednio poznać samych uczestników, ich predyspozycje oraz nastawienie i motywację do pracy. Staramy się wzmacniać w ten sposób więzi biblioteczne i wskazywać jeden z ważniejszych aspektów pracy bibliotekarza – współpracę w ramach bibliotecznej sieci.

